

DECIZIE

14 decembrie 2016
Chișinău

municipiul

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către avocatul Filipp Druța, în interesele Evelinei Trofimov,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evelina Trofimov împotriva Inspectoratului General al Poliției, privind achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Evelina Trofimov,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2015 Evelina Trofimov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General de Poliție, solicitînd a recunoaște ilegal refuzul Inspectoratului General de Poliție cu nr.34/2-T-200/15 din 15 iulie 2015 și obligarea achitării retroactive a indemnizației pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, pentru fiul Matei, de la 29 septembrie 2014 pînă la 15 mai 2015, în mărime de 2 408,53 lei (lunar).

În motivarea cererii Evelina Trofimov a indicat că este soția lui Alexei Vizdan, angajat al Inspectoratului General al Poliției, în cadrul Inspectoratului de Poliție Dubăsari. La 20 august 2010 de către OSC sectorul Botanica municipiul Chișinău a fost înregistrată căsătoria, iar la 17 iulie 2014 în familia lor s-a născut fiul Matei. La 15 mai 2015 s-a angajat în cîmpul muncii, fiind anterior concediată din serviciu, la 20 decembrie 2013, conform prevederilor art.86 alin.(1) lit.c) din Codul Muncii.

A indicat că în perioada 20 decembrie 2013 – 15 mai 2015 s-a aflat la întreținerea soțului și că i-a fost achitat concediul de maternitate, însă nu și plata pentru îngrijirea copilului.

Din acest motiv a adresat Inspectoratului General de Poliție cerere prealabilă prin care a solicitat a calcula și achita concediul pentru îngrijirea copilului pînă la

vârsta de 3 ani, pentru perioada 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, însă solicitarea în cauză i-a fost refuzată.

A mai indicat că răspunsurile Inspectoratului General de Poliție sunt ilegale și neîntemeiate, ori indemnizațiile unice la nașterea copilului și indemnizațiile lunare pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, li se calculează și achită la locul de serviciu al soțului polițist, din bugetul de stat, iar Inspectoratul General al Poliției nu a adus nici o probă ce ar justifica refuzul de a achita indemnizația solicitată.

Prin hotărîrea Judecătoriei sectorului Centru municipiul Chișinău din 24 septembrie 2015 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Evelina Trofimov împotriva Inspectoratului General de Poliție privind achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că Evelina Trofimov a solicitat achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani din calitate de soție aflată la întreținerea soțului, situație nepermisă de legislația în vigoare. Soția aflată la întreținerea soțului beneficiază de dreptul la indemnizație de maternitate, în cazul în care soțul confirmă un stagiul de cotizare specificat în lege, nu și de indemnizație pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016 a fost respins apelul declarat de Evelina Trofimov. A fost menținută hotărîrea Judecătoriei sectorului Centru municipiul Chișinău din 24 septembrie 2015.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, în conformitate art.37 alin.(4) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, concediul de maternitate și îngrijire de copilului se acordă polițistului, iar soției aflate la întreținerea polițistului se acordă doar indemnizația de maternitate. Legiuitorul a diferențiat indemnizația de maternitate și indemnizația pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, menționând că soția aflată la întreținerea soțului are dreptul doar la indemnizația de maternitate.

La 16 septembrie 2016 Evelina Trofimov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă acțiunea, să fie recunoscut ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului General al Poliției cu nr.34/2-T-200/15 din 15 iulie 2015 și obligat să achite indemnizația lunară pentru creșterea copilului, pentru perioada 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, în mărime de 2 408,53 lei, lunar, pentru fiul Matei.

În motivarea cererii a indicat că, atît instanța de fond, cît și instanța de apel, au încălcat dreptul recurenteii la un proces echitabil, prin incertitudinea jurisprudențială. În conformitate cu art.37 alin.(4) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului

conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Astfel, consideră recurenta că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod fragmentar, eronat și în defavoare ei, ori din sensul normei de drept menționate supra reiese că, stabilirea, calcularea și achitarea plății indemnizației pentru creșterea copilului minor se efectuează de unitatea economică în care își desfășoară activitatea de bază angajatul.

La 17 octombrie 2016 Inspectoratul General al Poliției a depus referință la recursul declarat de Evelina Trofimov, solicitând respingerea cererii și menținerea deciziei recurate.

Studiind materialele dosarului, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și referință, raportate la prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Evelina Trofimov necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Acțiunea civilă în cauză a fost inițiată de Evelina Trofimov în vederea obligării Inspectoratului General al Poliției de a achita retroactiv indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, pentru perioada 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, pentru fiul minor Matei.

Materialele dosarului atestă că la 20 august 2010 Alexei Vizdan și Evelina Trofimov au încheiat căsătoria, fiind înregistrată de OSC sector Botanica municipiul Chișinău sub nr.CS-V 0811763 (f.d.9), iar la 17 iulie 2014 s-a născut fiul lor, Matei Vizdan (f.d.9).

Totodată, în speță s-a stabilit că Alexei Vizdan, soțul Evelinei Trofimov, este angajat al Inspectoratului General de Poliție în cadrul Inspectoratului de Poliție Dubăsari.

La fel, materialele dosarului atestă că, în perioada 20 decembrie 2013 – 15 mai 2015, Evelina Trofimov nu s-a aflat în careva raporturi contractuale de muncă și la 03 iulie 2015 a înaintat Inspectoratului General al Poliției cerere pentru calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la 3 ani, pentru perioada 29 septembrie 2014 – 25 mai 2015, perioadă în care s-a aflat la întreținerea soțului.

Prin răspunsul Inspectoratului General al Poliției din 15 iulie 2015, cu nr.34/2-T-200/15, a fost respinsă solicitarea Evelinei Trofimov ca fiind neîntemeiată,

ulterior fiind lăsată fără examinare solicitarea repetată în acest sens, motiv pentru care a și fost inițiată acțiunea civilă în cauză.

Analizând criticile invocate de recurent, Colegiul notează că, deși instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut corect normele juridice ce reglementează raportul juridic litigios, modul în care a fost interpretate acestea au dus la soluționarea greșită a litigiului, fiind necesară casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În susținerea concluziei date, Colegiul reține prevederile Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul poliției nr. 320, în care prin art. 37 alin. (4) (redacția în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată) s-a stabilit că, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Prin prisma prevederilor art.124 alin.(2) din Codul Muncii, în baza unei cereri scrise, soțiilor aflate la întreținerea salariaților, după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Astfel, practica constantă a Curții Supreme de Justiție, ca instanță judecătorească supremă care asigură aplicarea corectă și uniformă a legislației, a statuat că, în sensul normelor de drept citate supra, se reține că, soțiilor colaboratorilor de poliție, neangajate în câmpul muncii și care nu au un venit asigurat, indemnizațiile de maternitate, indemnizațiile unice la nașterea copilului și indemnizațiile lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, li se vor calcula și achita la locul de serviciu al soțului polițist, din bugetul de stat.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că în speță sunt întrunite temeiurile legale pentru stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la atingerea vârstei de 3 ani, pentru perioada 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, având în vedere faptul că soțul Evelinei Trofimov este colaborator de poliție, iar la momentul nașterii copilului Matei Vizdan, recurenta se afla la întreținerea soțului, motiv pentru care Evelina Trofimov este în drept să pretindă la obligarea calculării și achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Deși, atât instanța de fond, cât și instanța de apel fac trimitere la normele enunțate supra, instanțele de judecată ierarhic inferioare incorect resping pretențiile Evelinei Trofimov ca fiind neîntemeiate. Instanța de recurs remarcă că

instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care urma a fi aplicată, ceea ce conform art. 432 alin. (2) lit. a) constituie temei de casare.

În conformitate cu art.16 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

În speță, refuzul Inspectoratului General al Poliției nr.34/2-T-200/15 din 15 iulie 2015, prin care a fost apreciată ca neîntemeiată solicitarea Evelinei Trofimov privind calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani este emis contrar prevederilor legale, fapt ce evidențiază ilegalitatea acestuia.

Conform art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

Reieșind din cele menționate, răspunsul Inspectoratului General al Poliției nr.34/2-T-200/15 din 15 iulie 2015 urmează a fi anulat, iar prin prisma prevederilor art.25 alin.(1) lit.b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, instanța de recurs va obliga Inspectoratul General al Poliției să dea curs solicitării Evelinei Trofimov privind calculul și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, pentru perioada de 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, în mărime de 2 408 (două mii patru sute opt lei) lei 53 bani, lunar.

Nu poate fi reținută ca întemeiată aprecierea instanței de judecată ierarhic inferioară precum că Evelina Trofimov, contrar prevederilor art.16 alin.(5) din Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nu a întrunit condițiile pentru a putea fi considerată ca fiind la întreținerea soțului asigurat și de a beneficia de garanțiile conferite de lege în acest sens, având în vedere că instanța de apel tratează subiectul dat cu o notă de contradictorialitate, acceptând în speță dreptul Evelinei Trofimov la concediul de maternitate din postura de soție întreținută de soțul asigurat.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră necesar de a admite recursul declarat de Evelina Trofimov și de a casa decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, în corespundere cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios și cu jurisprudența constantă la acest capitol, să fie admisă cererea de chemare în judecată depusă de Evelina Trofimov, ori circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii în mod cert

atestă dreptul recurenței de a beneficia de indemnizația pentru îngrijirea copilului pentru perioada pretinsă de aceasta.

Conform art.445 alin.(1) lit.b) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Prin urmare, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.b) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție;

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Filipp Druța, în interesele Evelinei Trofimov.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016 și hotărîrea Judecătorei sectorului Centru, municipiul Chișinău, din 24 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evelina Trofimov împotriva Inspectoratului General al Poliției, privind achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani și se pronunță o nouă hotărîre, prin care se admite cererea de chemare în judecată depusă de Evelina Trofimov împotriva Inspectoratului General al Poliției.

Se anulează ca fiind emis contrar prevederilor legii refuzul Inspectoratului General al Poliției nr.34/2-T-200/15 din 15 iulie 2015.

Se obligă Inspectoratul General al Poliției să dea curs cererii Evelinei Trofimov privind calculul și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, pentru perioada de 29 septembrie 2014 – 15 mai 2015, în mărime de 2 408 (două mii patru sute opt lei) lei 53 bani, lunar.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecători –

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas